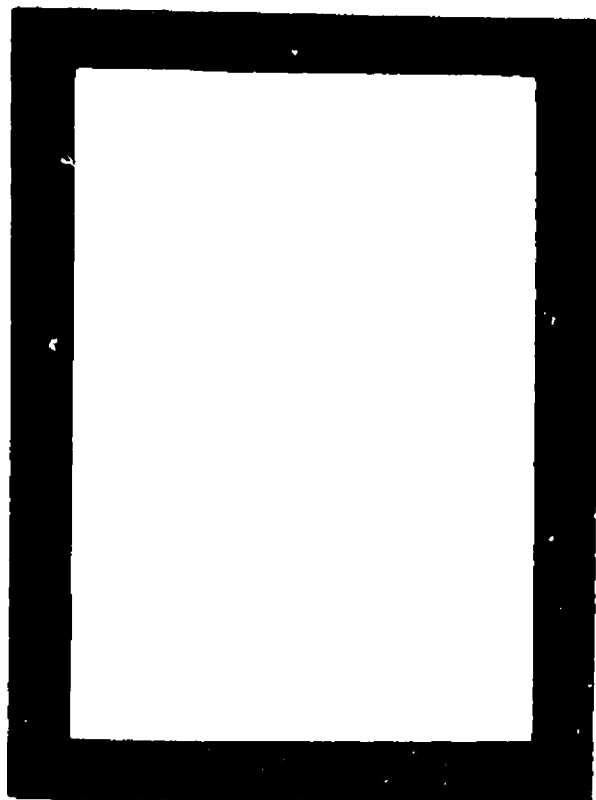

**ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
MAGYAR NEMZETI KÖNYVTÁR**

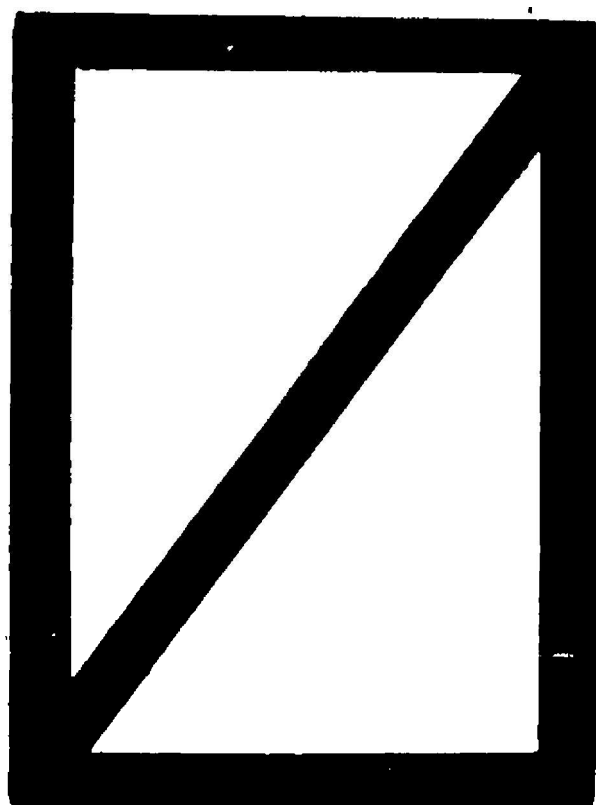
**BIBLIOTHÈQUE NATIONALE SZÉCHÉNYI
BUDAPEST, HONGRIE**

FM3/3725

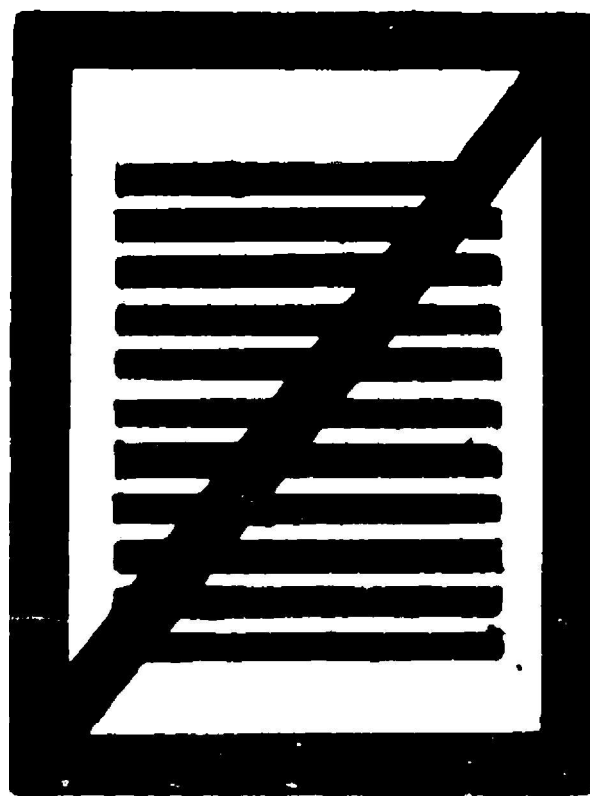
1892 : 1

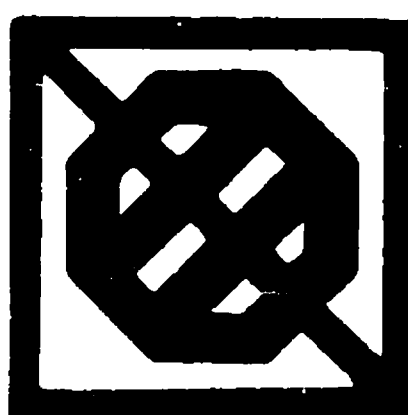
A MIKROFILMEZÉSBŐL SZÁNDEKOSAN KIHAGYOTT
LAP

AZ EREDETI DOKUMENTUMBAN A LAP ÜRES

AZ EREDETI DOKUMENTUMBÓL A LAP HIÁNYZIK

AZ EREDETI DOKUMENTUM ROSSZUL OLVASHATÓ

SZARVAS

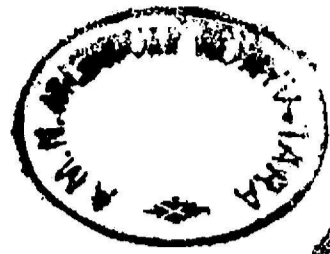
1892-1894. /1-3.évf./. Szarvas. Megj.: hetenként
Társada m és sz p ro alm lap. kétszer.

A felvételeket az Országos Széchényi
Könyvtár H 1.355.számú anyagáról ké-
szítettük.

SZARVAS

1892. /1.évf./. szept. 18-dec. 29. [1]-3o.szám.

SZARVAS

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI LAP.

114

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagytemető utca 119 szám.

Sápszky Zs. könyvnyomda

Megjelenik hetenkint kétszer, vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr — Félévre 2 frt 50 kr
Negyed évre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr.

Hirdetések árszabályszerint vitetnek fel.

Egyes számok kaphatók:

Halmár Dániel kereskedésben.

Olvasóinkhoz.

Az országos érdekű napilapok mellett különösen az országos községeknél a helyi érdekeket felölölő külön közlönyük legyen, melyben a koronként felmerülő társadalmi eszmék megvitattassanak, s megállapodás után a gyakorlati életben megvalósíttassanak. A napisajtó nem foglalkozhatik az egyes községek belügyeivel, annak figyelme az egész országot érdeklő politikai és társadalmi mozzanatok felé van irányulva, a vidék ekként rá van utalva, hogy saját maga is tartson fel lapokat.

A vidéki lap a magas politika helyett foglalkozik az illető város közügyeivel, figyelemmel kíséri az illető község önkormányzati jogának keretében történő dolgokat, hozzászól a társadalmi élet emelését és élénkítését célzó törekvésekhez, egyengeli a közművelődés útját, nehéző pedig a magyar nemzeti eszme szolgálatában csaknem missiót teljesít. A vidéki lapok szükségességét a fentiek értelmében talán senkisésem vonja kétségbe.

Nálunk Szarvason szükség van arra, hogy a magyarosodás ügye felkaroltassék, szükség van továbbá arra is, hogy széthúzó társadalmunk egygyetételén dolgozzunk, s mindezeket hatalmasan előmozdítja egy megfelelő közlöny.

Mi nem akarjuk a másik két helyi lapnak, a »Szarvasi Lapok« és a »Szarvas és Vidékének« megelhetését veszélyeztetni, hanem a közügy érdekében versenyezni kívánunk velök. Nem ellenük, de mellettük fogunk küzdeni mindig, azon tudatban hogy habár különbözők utaink, de célunk közös. És így az áldatlan kötelekedés terére részünkről sohasem fogunk lépni, még akkor sem, ha erre egyenest felhívá lennénk.

A ki figyelemmel fogja kíséni a lap tartalmát, látni fogja, hogy a szerkesztőség ügyet vet arra, miszerint a lakosság, különösen az adófizető polgárság, idejekorán értesüljön a városi előjáróság által közzé teendő hivatalos értesítések, felhívások s más egyéb hirdetményekről. La, unk ekként a

templomok előtti hirdetések meghallgatását teszi feleslegessé:

Közli azoakivül lapunk a városi képviselőtestület fontosabb határozatait, időnként az érdekesebb közgyűlésekről kimerítő referátát fog nyújtani.

Vezércikkében lapunk a köznyegre kerülő eszméket vitatja meg. Tárczáiban irodalmi színvonalon álló szórakoztató ezikkeket közöl. Kiváló gondot fordítunk a hír rovatra, mely szerintünk a lap élető ere. Szóval a szerkesztőség egy oly lapot kíván nyújtani, mely nélkülözhetlen vezére, tanítója, tanácsadója és szórakoztatója legyen az olvasónak.

Igyekeznünk fogunk azon, hogy gazdáinkat is megnyerjük lapunk részére. Városunk értelmesebb, olvasni tudó és szerető földmíves lakosai csak saját érdeküket mozdítják elő, ha törekvéseinkben támogatni fognak.

Ne elégedjenek meg azzal gazdáink, hogy az egyes körökbe eljárva ott végig betűzzék a lapokat, hanem gondoljanak arra is, miszerint otthon családjuknak is legyen mit olvasni.

Azon reményben indítjuk útnak

TÁRCZA.

Hányszor mondtam...

Hányszor mondtam hogy ez ról k,
S hogy töled függ boldogságom,
Mindhiába! Oh hiedeg sár,
Mint te, miús több a világban.

Kérlek, hogy nyilatkozzál
Akár igen, akár nemmel,
De t' mitsm szőlő erre,
S hagytdl engem kétségemmel.

Oh, ha tudnád azt, hogy ezzel
A síromat ásd-ásd,
Szök kislány, étem vágya,
Tán megszűnne hallgatásod!

Ja-Ny.

Önkénytelen tengeri-fürdő.

Egy forró juliusi napon ültünk egy ke-rek asztal körül »Európában«, Fiume leglatogalottabb vendéglőjében s izzadva költöttük el ebédünket; a levegő oly tikkasztó volt,

hogy a társalgás zártornya került, még beszélni is rest volt az ember. Kiki gondolatjaiba choerülve gyújtott egy spagnoletre és a füst karikái között tartotta siestáját.

De minthogy négyen együtt unatkoznunk sem nagy mulatság, egy közöttünk felszólat: tudjátok mit urak, menjünk be a kávéházba, hatha benn üdöb a levegő, itt már kiallhatatlan.

Az ebéd kontóra ment, tehát volens volens el kell arulnom ki letünk: Gebauer kapitány, dr. Gelletich, dr. Jansky ezredes és égő.

A kávéházban dacára annak, hogy minden asztalnál jeget fogyasztottak, a mollo Adamich felé nyíló ablak mind tárva nyitva állt oly meleg volt, mint egy pék kemenczeben kifi sütés után. Mi is hűsítőt vettünk, ki gelatet, ki caffè glacé és megindítottunk egy tarok parthiet. — Minden pagát ultimo fuesba ment, minden contra elveszett s ennek okozója természetesen a hőség volt; vagy legalább azt képeztük.

A mai játék nem játék — mondá Gelletich — menjünk tengerre, itt megful az ember, vigyünk magunkkal egy lakrima-christit és halász szerszámokat.

Elküldtünk a piezékért, ott hagytuk a kibiezeket a faképnél, fogadtunk egy bárkát, felhuzattuk vaszon fedelet és kisikallottunk lágyszolecske kíséretében a tengerre, melynek vize oly sima volt mint a tükör. Jansky vezette a kormányt, én és Gebauer eveztünk és a comandó Gelletichet illette mint egy tengerész-kapitány fiat.

— A második hó közel volt a vezény-zó; ott zavartalan halászhattunk, bár tavol van, de az első hőenél van most a lapoközlekedés.

Már leeresztették volt a piezékot, már neki gyürkőztünk a fogáshoz, már a »seombri sülve« a »brauzin fólve« előzet élveztük, midőn vezérünk felkiáltva ugrik a tengerbe quhástól-czipástól »knek drága az élete utánam!« Elszánva ugrottunk utána. A veszélyt csak akkor bírálhattuk meg, mikor már azon túl voltunk, szerencsénkre egy hó közel volt, oda usztunk és arra felmáztunk.

Biztoságban érezve magunkat, szőjjel néztünk, vajjon miben állt a veszély, melyet szerencsésen kikerültünk.

A »Lloyd-társulat egy gőzöse, mely útját Buccariból vette, tévedésből-e vagy

lapunkat, hogy Szarvas város közönsége pártolni fogja vállalatunkat s lehetővé teszi azt, hogy egy ily csekély előfizetési díjért hetenként kétszer megjelenő közlönyünk életképessé váljék.

Előfizetési feltételeink:

Egy évre . . . 5 frt — kr.

Félévre . . . 2 » 50 »

Negyedévre 1 » 25 »

Egyes szám ára 5 kr.

Mihály József és Sápisky János
Iapitulajdonosok.

A földművelő.

Mig őseinknek, kik Ázsiában laktak, csak kezöket kellett kinyújtani, hogy a természet adta gyümöleshöz jussanak, nekünk már fáradsággal és izzadás közt kell kényerünket megszerezni.

Földművelő országnak népe vagyunk az országnak azon részét lakjuk, hol a lakosság tuluyomó része földműveléssel foglalkozik és a vidék minden osztályának létkérdése a termés eredményétől függ.

Midőn az emberiség egy része ki lön szorítva a meleg éghajlat alól a mérsékelt éghajlat alá, hol ninesen örökké tartó nyár — gondoskodni volt kénytelen télre való eledelről. A föld munkálat által adja meg azt, mi az emberek és a munkához használt házi állatoknak a télre szükséges.

Az ős korszakban vándor (nomád) nép lakta a földet; nagyterületet foglalt el egy-egy törzs, hol nyáját egyik helyről a másikra hajtotta és hajhatta mert még a föld nem volt tulajdon, nem volt birtok: az erősebb szorította a gyöngébbet a kopárabb vidékre.

Elődeink vadászattal, halászattal és pásztorlással a földet a földművelés előtti vándorlás után, ozerévvvel ezelőtt telepedtek le és csak akkor lön a föld művelve, midőn már a föld egyesek birtokát képezte, mikor már biztosra volt a szántóvelő em-

hanyagságból ellévesztette a bejártót s a helyett, hogy irányát az első és második bók közt vette volna, a második és harmadik közt választotta; teljes gőzerővel, a mi járművünknek tartott, a bárkánkat és lövedését csak akkor vette észre, midőn már későn volt: hajójának bár kontra gözt adott, ez oly rohammal ment a bárkánknak, hogy azt egy perc alatt szétforgácsolta.

A hajóskapitány megállította hajóját, egy mentő eszernakot eresztetett le s minket összeszedve hajójára felvett. Temérdek néptömeg állt az Adamich molón s várta a gőzöst, esodálva, vajjon mi történhetett, hogy az künn a tengeren megállt. A hajón levő utasok, kik a fennforgó veszélyt láttak, hurrah-val köszöntek midőn felkuszunk a fedélzetre.

A hajóskapitány elvesztette állását és diplomáját, mi pedig megmenekültünk egy egyszerű önkéntelen tengeri-öröklével.

Náder

ber, hogy munkája díját önmaga szedheti, hogy a mit vet annak aratását is élvezheti.

A kultura a földművelésnek köszönheti eredetét, mert míg a vadász, a halász szerszámait maga készíthette, a földművelő már az iparra és kereskedelemre volt utalva: míg a vadász szabad ég alatt, vagy a természet által nyújtott hajlékkal beérhette, a földésznek gondoskodni kellett fedett hajlékról, hol, ha nem is ő, de a házi állatok telelnek, hova terményét elhelyezze és gondoskodni kellett a földműveléshez szükséges eszközökről is. Magától érthető, hogy minden szükséges eszközök elkészítését és azonkívül a föld művelését egy ember nem végezhette, hanem átadta a teendők egy részét felebarátjának, mi által a munka megosztás létesült. Megkezdőlt a szerszám készítés külön kereseti forrás lenni és lassanként önálló ipar.

Mint hogy a munka vagy szolgálat ellen szolgálatot követel, mi egyszerűbb mint hogy a szerszám elkészítéséért terményt adtak. A csere meg volt teremve, s a csereből fejlődött idővel a kereskedelem.

Alapul vehetjük, hogy egy vadásznak fentartásául 1000—1500 szükséges, egy marhatenyészőnek 100—150, a földművelőnek 10—15 hold, sőt okszerűleg használva 1—2 hold elég.

A föld tervszerű kiaknázásától függ a földművelőnek léte és jövője.

Miként az élőlény, ha pihenés nélkül dolgozik, elsatnyul, ugy a föld is megkivánja a kellő időben a pihenést is megkivánja továbbá a táplálékot is, melyet trágyálás által nyújthatunk neki.

Szakitanunk kell a téves felfogással, hogy vetni elég jó a gyöngébb mag is: mert csak egészséges és jól kifejlődött mag adhat jó minőségű gabonát.

A földművelésnek van egy más neve is — gazdálkodás, ebben a szóban ki van fejezve a teendő. Gazdálkodni kell az idővel, mert az elmulasztott időt, nem lehet a földművelésnél szorgalommal pártolni. Gazdálkodni kell még a hulladékkal is, mit a földnek vissza kell adni. Okszerűleg gazdálkodva a jelen kornak talalmányait felhasználni és a földnek legboldogabb népe lehetünk!

Ott lakunk hol a talaj, az éghajlat kedvező, hol, ha nem is a természet által terített asztalhoz ülhetünk, de csak terítőnk kell.

Engedjük át a feltalálások dicsőségét másoknak, mi csak használjuk fel! És ha egy kis szorgalom mellett Isten áldása kíséri munkánkat, azt lehet monlani, hogy legboldogabbak mi vagyunk a földi földművelők.

Sz.

H I R E K.

— Felhívjuk olvasó közönségünket lapunk hírrovatóinak figyelmes átolvasására. Azon szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a közönségi előjáróság felhívásait, értesítéseit a rendes közbírré tétel előtt közölhetjük.

— Diszülés. Holnap a városi képviselőtestület Kossuth Lajos nagy hazánkfia 90 éves évfordulójára alkalmából diszülést tart. A diszülés egy üdvözlő táviratot fog

Turinba küldeni és egy közvaesora rendezését fogja elhatározni.

— Egyházi hírek. A szarvasi ev. egyház f. hó 12-én presbiteri gyűlést tartott, melyen elhatároztatott, hogy a piactéri új magyar iskolába Moravesik József, Moravesik helyébe Braesok István, Braesok helyébe Bodnár Endre, Bodnár Endre helyébe Bodnár József, Bodnár József helyébe Slajchó Mihály tanító urak alkalmaztatnak. A generális gyűlés pedig Brózik Lajos, Tusty János és Kóczi Mihály tanító urakat állásán megerősítette.

— Főispáni rendelet folytán a közönségi előjáróság felhívja a tanyások, szőlősök és pásztorokat, hogy kutyáikra 30 eméter hosszúságban kolonczot kössenek, mert ellenkező esetben megfogják bírságotlatni.

— Az előjárók figyelmébe. A városházán a kifüggesztendő hirdetések egy részé az épület nyugoti, másrésze a déli verandán lévő falakra ragasztatik ki. Miatán most már az egyes szakirodak rendes várostermekkel vannak ellátva, ezélszerűnek találnánk, hogy a hirdetések ezek falára ragasztatnának fel.

— Kösszemlére kitétel. A kamarai választó joggal bíró kereskedők és iparosok lajstroma a városházán kösszemlére van kitéve.

— Szolgabírói rendelet folytán az ellemi népiskolai tanítók kötelesek az iskolába belépő azon tanköteles gyermekeket, kik himlő ellen beoltva ninesenek, bejelenteni.

— Eltűnt fia. Kunszentmártonban Huszár András 16 éves kereskedősegéd nyomtalanul eltűnt, a ki valamit tudna róla a városházánál jelentkezhet.

— Táncziskola. Dobos Adolf veterán tánczmesterünk az idén is ellátogatott hozzánk, hogy a főgymnasium és növevelde növendékeit a táncz művészetébe bevezesse.

— Kettős esküvő. Liska János helybeli derék iparos két fia Samu és Mihály f. hó 15-én tartották esküvőjüket, előbbi ifj. Demesák János városi pénztárnok kedves leányával Juezikával, utóbbi pedig Özy. Kriska Andrásné szeretetreméltó leányával Mariskával. Az esküvőt kedélyes lakoma követte, melyen az intelligencia nagy része résztvett.

— Az önkéntes tűzoltó egylet működő tagjai mai naptól kezdve hat napig naponként d. u. 5 órakor gyakorlatot fognak tartani a városháza udvarán, hol egyszermindt a szakaszvezetők is kifognak jelöltetni.

— Október hó elején be kell rukkolni a nótát dalolhatja most Szarvason 130 utomez, kik a közös hadseregbe való bevonulásra lettek felkiva.

Adakozzunk. Kitaljuk Mihály helybeli tűzkárosult künyörad many gyáptáro az illetékes hatóságtól engedélyt nyert. Szörny József szarvasi tűzkárosult részére is engedélyt adott az alispán által 8 napi künyöradomány gyűjtésére.

— Süketnémák. Ujabbán alig van város, a hol egynehány magát süketnémának feltető szelhámos ne vette volna igénybe a közönség áldozat községét. Tapasztaltatvan, hogy a szövedgők leginkább Fldvarhely vármegye alispánja által kiadott engedélyeket hamisítanak, nevezett alispán országzerte közzétette, hogy általa az egész országra kiterjedő közzététési engedély ez idén senkinek sem adott.

— **Virilisták.** A megyei virilistáknak jegyzékéből, mely most van közszemlére kitéve a városi zán, közöljük a következőket: Szarvason legelőbbadót fizet Gr. Bolza Antal (3989 frt 94) utána következnek: (Gróf Bolza Péter (3951 frt 89) Kontur József (1912 frt 51) Janurik János (775 frt 73) Medveczky József (686.17) Décezy Antal (461.99) Janurik Pál (450.64) Robiesek Károly (429.57) Sárkány György (424. 15) Réthy Sándor (424.63) Kis Mihály (412.56) Janurik György (410.13) Podani Mihály (487.74) Szirmay L. Árpád (386.56) Kis Pál gyuro (384.24) Ifj. Borgula Pál (353.72) Litanszky György (335.82) Konstantinovic György (325.93) Ifj. Komár Mihály (304.95) és Edelstein Ignác (297.49).

— A »Szarvas és Vidéke« című helybeli lapot mint értesítőnk a jövőben Liska János főgymnásiumi tanár fogja szerkeszteni.

— **Színészeink.** Kömley Gyula színársulata f. hó 15-én eltávozott városunkból Deésre, hol a telet fogja tartani. A színigazgató Réthy Laura úrnőt, Rudnyánszky Gyula jeles fiatal költőnk nejét állandó taggyul szerződtette a deési színi idényre.

— **Jóváhagyás.** A szarvasi Mészegyelet alapszabályait a földművelésügyi miniszter jóváhagyta.

— **Mértékhitelítés.** A mérték hitelítő hivatal már teljesen be van rendezve a városházán, hol azt a közönség már igénybe veheti.

— **B.-Szentandrás község képviselőtestülete** ma délelőtt 10 órakor a község-ház tanástermében közgyűlést tart. Tárgysorozat: I. A községi földek bérbeadásáról szóló szerződések jóváhagyása II. Az italmérési aló egyezségi tárgyalásának sikertelen egeről jelentés és további intézkedések megtétele. III. Hutiray László és társai folyamodványa, a szentesi úton való gyalogjáró létesítése tárgyában intézkedés.

— Az »Eger és Vidéke« legújabb száma a következőket írja: Kömley színigazgatónak egy hozzánk érkezett távirati értesítése szerint, az igazgató lemondott az idejöveteleiről. Azzal indokolván előbbi elhatározásának megváltoztatását, hogy a múlt hetekben itt léte alkalmával arról győződött meg, hogy közönségünk ez idő szerint igen ki van merülve és így fél, hogy kelő partolásra nem részesülne. A vasárnapi postával városunk rendőri hivatalához juttatta azon bérlet összegét, melyet bérlet esinálás céljából itt időzese alkalmával egyes bérletkötő be kasszált. A rendőrség mint tudjuk már azon összeget rendeltetési helyére is juttatta. Mink csak sajnálkozunk, hogy e jól szervezett társulat mikénti működését nem élvezhetjük.

— **Elfogott süketnéma.** Már 16 nap óta van a rendőrségnél egy süketnéma férfi, ki a városban csavarogva és keregetve a rendőrök által letartóztatott. Mivel az illető sem írni, sem olvasni nem tud, illetősége mindez ideig megállapítható nem volt.

— **Tolvaj-cseléd.** Bordaes Eszter ferj. Nagy Gaborne mezotúri illetőségű M. Kiss Károly kényeztette lakos szolgálatából mintegy 400 frt eltolvajlása után megszökött. Nevezett országszerte köröztetik.

— **Három lap.** De már nem sokára elölvény. Szentesen is tul teszünk. A mai nap városunkban három lap jelenik meg, a Szarvasi Hesse és életet fenntarhassa, csak egy táplálék, a »Szarvas és Vidéke« és a »Szarvas

Isten mentsen meg bennünket azonban attól, hogy e három lap is oly elkeseredett harczot vívjon egymással, mint a szentesi lapok, mert akkor jaj lenne neked türelmes olvasó közönség!

— **Telepítvény.** A földművelésügyi miniszterium Krassó-Szörény megyében mintegy 450 katastralis hold kincstári földön új telepítvényt alakít 20 évi törlesztésre. Békésmegyei munkások előnyben részesülnek. Bővebb felvilágosítást szerezhetni a városházán.

— **Katonai lóvásár** lesz Szarvason szept. hó 20-án. Felvezethetők 4-7 éves lovak 158 eméter magasságban.

— **Fogyasztási bérlet.** A fogyasztási bérletre nézve az államkincstár és a város között még eddigelé egység nem jött létre. A város ugyanis 42 ezer forintot ajánlott fell bérleti összegül, a kincstár azonban 49 ezer forintot kér érte.

— **Közbiztonság.** A rendőrség felettes hatóságánál jelentést tett, hogy Dina Pál 996 számú házában egy külön álló roskadozó épület van, mely az arra járókra nézve felette veszélyes a kérdéses épület hatósági rendeletre elbontatott.

— **Sok a hátrálék.** Szarvas város tanácsa, a végrehajtói teendők halmaza miatt a rendes három végrehajtó mellé ideiglenesen még hármat fogadott fel névszerint Komár Márton, Demjan Jánost és Krajcsovic Jánost.

— **A főgymnásium tanestülete** tekintve azon körülményt, hogy télen 4 órakor már oly sötétség van, hogy alig lehet a tantermekben olvasni és írni, mint értesítőnk elfogja határozni, hogy a délutáni tanítást télen fel kettőkor fogja kezdeni.

— **Mint értesítőnk** városunk főtere legközelebb kövezettel fog ellátatni, minden e célra szükséges anyag már készletben van csak még a kő, homok és munkaerő hiányzik. Az utcai lámpák melyek a nyári évadra le lettek szedve teljesen nyugalomra lépnek és helyettük villany lámpák fogják a szarvasi sötétséget eloszlatni. A városliget rotundján a jövő tavaszra kupolát akarnak emelni, amelynek verandáján hetenként kétszer fog Pepi bandája mulcvezetel nyújtani. A publikáció ezentul a templomok előtt csak magyar nyelvben fog hirdetni és ha jól vagyunk informálva még a dobos is magyar nyelven adja közönségünknek a tudni valókat. Lapunk lezárta előtt jött tudomásunkra, hogy egy negyedik hírlap is fog megjelenni Szarvason minthogy bebizonyult, hogy három lap nem tölti ki közönségünk olvasó szorját.

Közigazdaság.

A trágyázás vagy a földnek időnkénti javítása.

A növénynek csak egy van teste, mint az embernek és más állatoknak, s a két test között az a különbség, hogy amaz növényi test, emez állati test. Mind a kétfele testnek meg van a maga természetéhez alkalmazott élete, mely míg benne van, addig valamint az állat elö, úgy a növény is

Hogy a növényi test magát kikepezze, a földnek van szüksége, mint az állati test-

nek, azon különbséggel hogy állat szájával eszi kész táplálékát és gyomrában megbeleiben emésztli azt fel, a növények pedig gyökereikkel felszívják gyomruk helyett a földből a kész tápszert és leveleik által lélekeznek, vagy is magukba szívják a levegőt, azután annak azon részét, mely az állatok által kileheltelett (szénsav) szerveikben felhasználván, az állatoknak tisztább másik létrészét (éleny) ismét mintegy kilehelik, vagyis leveleiken kibocsájtják a légkörbe. Minél alkalmasabb menységben veheti a növény magához a szükséges táplálékot, annál tökéletesebben kikepezi magát.

Igy a növények a maguk szilárd táplálékát leginkább gyökereik által veszik a földből. Innen van, hogy a jó földben mely elegendő táplálékkal bír, jobban tenyésznek a növények, mint a hol táplálatalásukra szükséges anyagok hiányzanak. Ezért mondjuk, hogy az egyik föld jó termő, a másik sovány.

De táplálkoznak a növények, mint mondánk felső színök, különösen pedig leveleik által a levegőből is; és a növények leveleit úgy kell tekinteni, tehát mint az állatoknál a tüdőt.

Vannak oly gazdag földek, melyeket a természet annyira megáldott növényanyagokkal termőerővel, hogy harmincz évig is képesek a tenyészett kellőleg elősegíteni. Ily földek az alföldön nem tartoznak a ritkaságok közé. Sőt vannak helyek, hol a trágyázásra nem csak szükség nincs, hanem annak sokszor ártalmatlan: mert a növényi testet is a tulságosan bő táplálék csak úgy megrontja, mint az emberi testet az a bizonyos tobzódás.

Azonban megjegyzendő itt azon körülmény hogy ezen eseteknek csak ott van helye, hol a kövér Tiszának kiáradásai trágyázzák a talajt, és csak addig tart és fog tartani ezen jó termőerejük, a meddig ana trágyázást pótló kövér áradások tartanak. míg végre az áradatlan földnek termőereje végképen megszűnend, mi legfőlebb egy ember korig tartbat!

(Folyt. köv.)

Heti piac.

Szarvas, 1892. szeptember hó 16-án.

Buza legjobb 7.20 kr., közepszerű 7.—
Árpa, legjobb 4.50. Zab, legjobb 4.60. Kukoricza 4.60. Széna 3.—. Szalma 1.—. Készén 1.20. Marhabús —.56 és —.48. Jubhus —.40 Sertésbús —.46. Szalonna —.50. Disznózsir —.56. Napszám árak. Erykét lovas napszám 2 frt 89. Férfi ellátással 90. Ellátás nélkül 1 frt. Nő ellátással 70 kr. Ellátás nélkül 80 kr. Gyermek ellátással 30 kr. Ellátás nélkül 40.

Szerkesztői üzenetek.

Mindazon lapársainkat, kiknek jelen számmal elküldöttük, felkérjük eserepéldánkra.

Sz. nek Holyben A külső cízzel közönnel viták.

Sz. N. Holyben Önmagát látjuk a »Pöcskai Ujság« volt szerkesztőjét munkatársaink sorában.

G. L. B.-Szentandrás. Kérünk azokból az elcsúszt merített barzákban keronek egy-egyét.

K. L. Kondoros. Ma ömlyével megy.

Feloldó szerkesztő: **Miháfi József**

Lapfelkötés: **Sápszky János és Miháfi József.**

Legjobb bevásárlási forrás!!

H I R D E T É S.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét felhívni azon körülményre, hogy a közeledő idény a kamából. raktárat nagymennyiségű

tűzi-fával és szénnel szereltem fel s hogy nagy mennyiségben eszközölt bevásárlásom által azon helyzetben vagyó, hogy kitűnő minőségű tűzi-fát és szén-jutányos árban és bármely mennyiségben szállíthatok, úgy minté ma is egy 250 öl kitűnő minőségű

ákáczfát

szereztem be, melyet szintén jutányos árban szolgálhatok megrendelőimnek. biztosítván a pontos és szelíd kiszolgálásról a vásárló közönséget.

WIGNER LAJOS,
tűzifa és szénkereskedése a piacztéren.

Ipari szerszám ujdonságok.

BÁRÁNY MIKLÓS

vas- és festék kereskedése Szarvason
a piacztéren.

Vas Steier's magyar rud-és hengervas. Acélok. Mindennemű érclemezek. Sodronyok vasból. Öntött-vasárúk a közeledő téliidényre nagy raktár

vas- és öntött-kályhák

melyeket a legjutányosabb áron árusítom el, továbbá szegek kovácsolt-, gép-, sodrony-, vas és rézből csavarok, bútör- és épület-vasalások nagy választékban. Szerszámok és anyagok. Mezőgazdasági gépek és eszközök egymint a legújabb.

kukoricza morzsolók

talicskák, favillák, vízfordó-vödörök.

tökéletes konyhafelszerelési csarnok.

Pakfong, cin és acél evőeszközök és tárgyak.

Tizedes- és egyensúly-mérlegk, vas- és réz-sulók, mindemü lakatos munkák, tárnék-tűzhelyek,

dusan föl szerelt vadász-, cél- szelvények és hozzá tartozó szerelvények Szaraz és saját törésű olaj festékek, fényező lajok és olajok.

pontos kiszolgálás!

1-6

S Ö R É S K Á R O L Y

épület- és bútör asztalos

S Z A R V A S O N

Lelkes Lajos asztalos nagytemető-uti 741 számú házában.

Tisztelel üzem, hogy egy a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

K O P O R S Ó Ü Z L E T E T

nyitottam.

Saját készítményű koporsókat díszes kiállításban a legjutányosabb áron árusítok el.

A koporsók bevonatához a megrendelők kívánságára üzletemben készletben tartok atlaszt, többféle színben bársony bronz és szafin többféle mintákat ugyszintén más még meg nem nevezett kelmét, melyet a koporsó bevonáshoz alkalmazni szoktam. Továbbá szemfődelek többféle nagyságban és különféle kelméből selyem-csipke díszel és kiverve, temetéshez való fűgővök, ártalók, avagy tárnok és gyászfátylok:

Ugyszintén a közönség nagyobb kényelmére saját gyászkoocsimmal szolgállok

gyászkoocsi a nagyobb temetés alkalmával díjmentesen. Gyászkoocsim kék és fekete posztó díszbevonattal van ellátva. A temetkezést minden legapróbb kellékekkel mindenkor a közönség igényeinek megfelelően teljesítek.

Továbbá a virág többféle neméből készletben tartok egéző viasz, elviaszk, mirtus- és olesőbb fajta virágokból és érc koszorúkat különféle nagyságban és díszben, ugyszintén a hozzá szükséges szallagokat többféle színben, arany és ezüst rojttal avagy név felirással

A megrendelőimet legpontosabb kiszolgálásról biztosítva maradtam

tisztelel

S Ö R É S K Á R O L Y

épület- és bútör asztalos.

1-10

K. Szabó Lajos

Kötélgyártó, mester
SZARVASON.

Tisztelettel tudatom hogy Sáp-szky György utóbb (v. Sáp-szky Györgyné,

kötélgyártó-üzletét

átvettem s azt itt Szarvason Tibi-czinyi Mihály 569 számú házában tovább folytatom.

Legjobb igyekezetem oda irányul hogy szakmámban hozzám forduló megrendelőimet minden megkívánható kényelemben részesítsem s a legjobb anyagot a legjutányosabb árak mellett s legpontosabb kiszolgálással ki-elégítem.

tisztelel

K. SZABÓ LAJOS

1-3

1-10

ÜZLET-ELADÁS

Szarvason, „Cserapes“ ezimű házában egy jéfergalku fűszer, dohány és pálnkamérés

BOLTHELYISÉGÜZLET

a berendezéssel együtt eladó

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos.

Szigeti Mihály

1-1